بنیاد شاهنامهٔ فردوسی

معرف

مؤسسهٔ تحقیقاتی وابسته به وزارت فرهنگ‌وهنر وقت که در ۱۳۵۰ش تأسیس شد، و نخستین مدیر آن مجتبی مینوی بود

متن

بنیاد شاهنامهٔ فردوسی ، مؤسسهٔ تحقیقاتی وابسته به وزارت فرهنگ‌وهنر وقت که در ۱۳۵۰ش تأسیس شد، و نخستین مدیر آن مجتبی مینوی بود. هدف از تأسیس این بنیاد، طبق اساسنامهٔ آن، عبارت بود از آماده کردن تصحیح انتقادی شاهنامه و بررسی ادبی، تاریخی، اجتماعی و هنری آن. هیئت امنای بنیاد مرکب از مجتبی مینوی، پرویز ناتل‌خانلری، یحیی مهدوی، سیدحسین نصر، عباس زریاب‌خویی، محمدامین ریاحی و مهدی فروغ، به ریاست وزیر فرهنگ و هنر وقت بود. بنیاد همچنین هیئت مشاورانی داشت مرکب از مجتبی مینوی، عباس زریاب خویی، سیدجعفر شهیدی، احمد تفضلی، علی رواقی و علی‌اشرف صادقی (برای مدتی). اینان وظیفهٔ بررسی نهایی متونی را که پژوهندگان بنیاد آماده می‌کردند، بر عهده داشتند.برای آماده کردن تصحیح انتقادی متن شاهنامه چند تن از پژوهندگان به استخدام بنیاد درآمدند و مهمترین میکروفیلمهای نسخه‌های خطی شاهنامه گردآوری شد. از آنجا که تصحیح همهٔ شاهنامه برنامه‌ای درازمدت بود، بنیاد بر آن شد که این کتاب را بخش به بخش آماده و منتشر کند. نخستین بخش، داستان رستم و سهراب بود که به تصحیح انتقادی و با مقدمهٔ مینوی در ۱۳۵۲ش منتشر شد؛ بخش دوم: داستان فرود به کوشش محمد روشن در ۱۳۵٤ش (بدون ذکر نسخه بدلها) منتشر شد؛ بخش سوم: داستان سیاوش که به کوشش مینوی و با همکاری محمد مختاری آمادهٔ نشر شد ولی جلد اول آن (با مقدمهٔ مهدی قریب) چند سال پس از درگذشت مینوی (۱۳۵۵ ش)، در ۱۳٦۳ش و جلد دوم در ۱۳٦۹ش منتشر گردید. این بخشها را ناشران گوناگون منتشر کردند.در بنیاد شاهنامه دو تن از نقاشان هنرمند، جلیل ضیاءپور و بهروز گلزاری به نقاشی مجلسهای شاهنامه پرداختند. در حدود بیست تابلوی نقاشی آنان که بر اساس متن شاهنامه و نه بر پایه و تقلید تصاویر قدیمی، کشیده شده بود، در سال ۱۳٥٦ ش در مشهد به نمایش گذاشته شد و بعضی از آنها در جزوهٔ راهنمای نمایشگاه چاپ و منتشر شد.در سال ۱۳٥۱ ش بنیاد مجله‌ای به نام سیمرغ را بنیان نهاد که اساساً اختصاص به تحقیقات دربارهٔ شاهنامه داشت و پنج شماره از آن (۱۳٥۱-۱۳٥۷ ش) منتشر گردید. پس از انقلاب اسلامی ۱۳٥۷ بنیاد شاهنامه با یازده مؤسسهٔ فرهنگی دیگر در مؤسسهٔ مطالعات و تحقیقات فرهنگی («پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی * » کنونی) ادغام شد.منابع: مهدی غروی، سخنی کوتاه دربارهٔ بنیاد شاهنامهٔ فردوسی ، تهران] بی‌تا. [؛ ابوالقاسم فردوسی، شاهنامه ، چاپ جلال خالقی مطلق،
با مقدمهٔ احسان یارشاطر، نیویورک ۱۳٦٦-۱۳٦۹ ش، ج ۱، مقدمهٔ انگلیسی ص ۹.